

๑/๗

๒๐ ปี ของความมั่นคง เขื่อนวชิราลงกรณ์

ประชาสัมพันธ์เขื่อนวชิราลงกรณ์

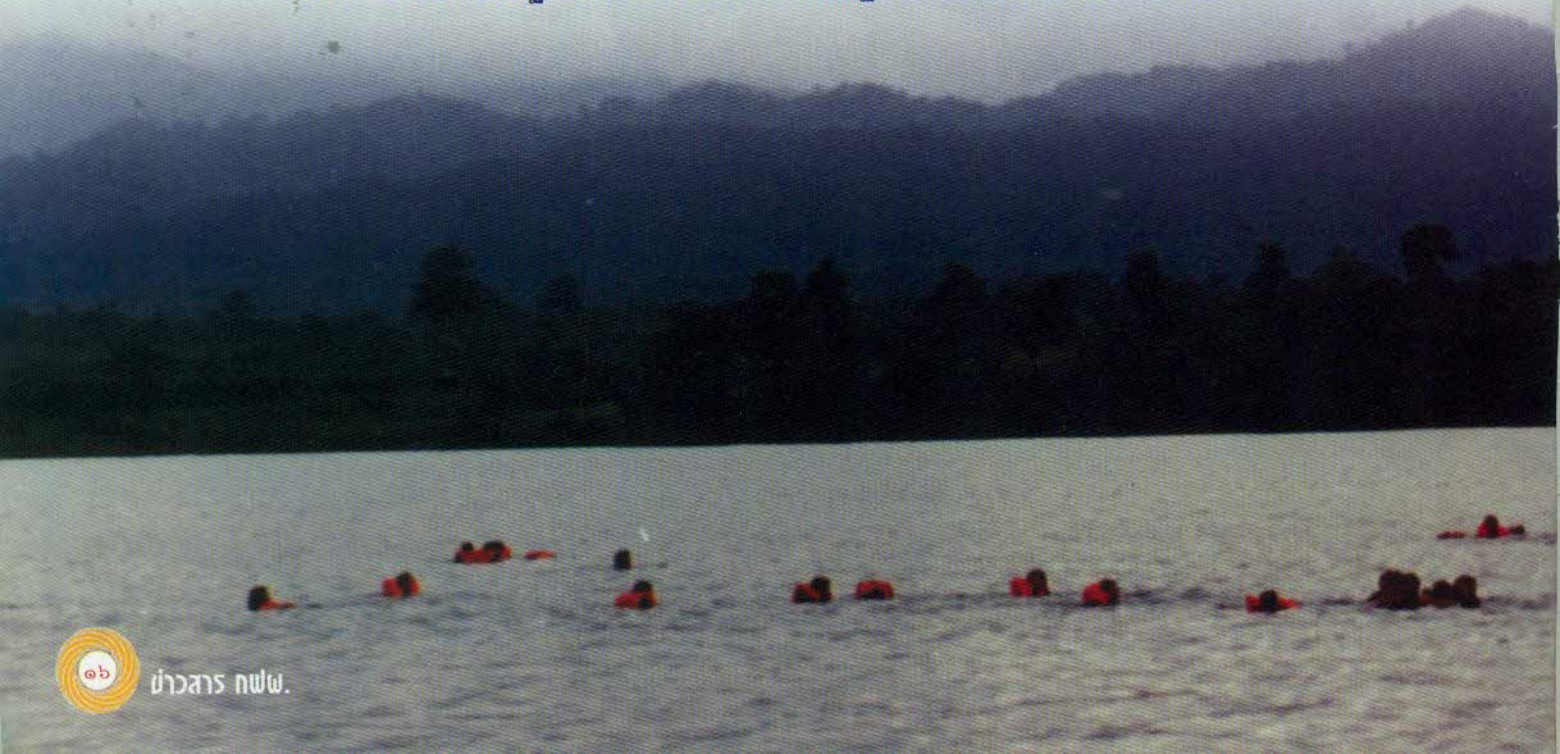

๒๐ ปี ของความมั่นคง เขื่อนวชิราลงกรณ์

ประชาสัมพันธ์เขื่อนวชิราลงกรณ์

เขื่อนวชิราลงกรณ์ถูกออกแบบและศึกษาโครงการไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๐๕ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจากบริษัท Snowy Mountains Engineering Corporation (SMEC) ประเทศออสเตรเลีย ทำการสำรวจด้านธรณีวิทยา มีการเจาะสำรวจเก็บตัวอย่างหิน เจาะสำรวจจุดโมเมนต์ สำรวจธรณีฟิสิกส์ และอื่นๆ จนแน่ใจว่ามีความเหมาะสมที่สุด จึงได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๒๒ โดยทำสัญญาว่าจ้างบริษัท Snowy Mountains Engineering Corporation (SMEC) ทำหน้าที่วิศวกรที่ปรึกษาประจำโครงการ นอกจากนั้นยังมีคณะกรรมการที่ปรึกษานานาชาติ (International Boards of Consultants หรือ IBC) ร่วมตรวจสอบการก่อสร้างและให้คำปรึกษาการก่อสร้างด้านโยธาของโครงการโดยเฉพาะงานฐานรากและกำแพงคอนกรีตใต้ฐานเขื่อน โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ทางวิชาการ

เขื่อนวชิราลงกรณ หรือเดิมว่าเขื่อนเขาแหลม เป็นเขื่อนที่ก่อสร้างตามแผนพัฒนาสามน้ำแม่กลองสำหรับนำไปใช้ในด้านชลประทานเพื่อแก้ปัญหาการเกิดอุทกภัย และการผลิตกระแสไฟฟ้า โดยได้รับอนุมัติจากรัฐบาลให้ดำเนินการก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๒๒ โดยก่อสร้างปิดกั้นแม่น้ำแควน้อย บริเวณบ้านท่าขนุน ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ก่อสร้างแล้วเสร็จสมบูรณ์เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๒๘ และเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ อัครราชกุมารี เสด็จทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “เขื่อนวชิราลงกรณ” ให้แก่เขื่อนเขาแหลมตามพระนามาภิไธย ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร โดยชื่อเขื่อนวชิราลงกรณ (วัด) ของกรมชลประทาน ที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และทรงพระราชทานชื่อให้ใหม่ว่า “เขื่อนแม่กลอง” ตามชื่อของแม่น้ำ

เขื่อนวชิราลงกรณเป็นเขื่อนอเนกประสงค์ที่เป็นหินถมทด ท้ายด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กมีขนาดฐานกว้าง ๒๓๖ เมตร สูง ๙๒ เมตร ปริมาตรหินที่ใช้ในการก่อสร้างตัวเขื่อนไม่น้อยกว่า ๘ ล้านลูกบาศก์เมตร

งานด้านความปลอดภัยของเขื่อนมีความสำคัญมาก บมจ. กฟผ. จึงตั้งฝ่ายบำรุงรักษาโยธา ตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ เพื่อได้รับพิชิตชอบงานด้านตรวจสอบความมั่นคง การบำรุงรักษา เขื่อนและอาคารประกอบ โดยวางระเบียบปฏิบัติในการตรวจสอบและประเมินความปลอดภัยของเขื่อน เพื่อให้งานด้านความปลอดภัยเขื่อนเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ บมจ.กฟผ. ยังได้จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินความปลอดภัยของเขื่อนขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในงานที่เกี่ยวข้องหลากหลายสาขาอาชีพ มีหน้าที่ตรวจสอบ

และประเมินความปลอดภัยของเขื่อน โดยกำหนดให้เขื่อนที่เพิ่งก่อสร้างแล้วเสร็จและมีอายุใช้งานไม่เกิน ๒ ปี ต้องตรวจสอบปีละ ๒ ครั้ง เขื่อนที่มีอายุใช้งานระหว่าง ๒ ถึง ๕ ปี ตรวจสอบปีละครั้ง และเขื่อนที่มีอายุใช้งานกว่า ๕ ปี ให้ตรวจสอบทุก ๒ ปี หลังจากการตรวจสอบเขื่อนแล้วเสร็จ คณะกรรมการจะประเมินผลและทำสรุปรายงานให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามคำแนะนำในการปรับปรุงซ่อมแซมข้อบกพร่อง เพื่อให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

การตรวจสอบเขื่อนและอาคารประกอบจะแบ่งออกเป็น ๒ วิธี ได้แก่ การตรวจสอบความมั่นคงของเขื่อนด้วยสายตาเพื่อสังเกตข้อบกพร่องจากลักษณะหรือสภาพภายนอกของส่วนประกอบต่างๆ ของโครงสร้างเขื่อนว่ามีสิ่งใดผิดปกติบ้าง เช่น การกัดเซาะ การทรุดตัว ปริมาณการรั่วซึม วัสดุเสื่อมสภาพ และการตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยของเขื่อนด้วยเครื่องมือวัดชนิดต่างๆ ซึ่งข้อมูลจากการตรวจสอบจะถูกรวบรวมและประมวลผล โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ที่ประจำอยู่ที่เขื่อน และส่งข้อมูลไปยังฝ่ายบำรุงรักษาโยธา เพื่อนำไปวิเคราะห์ผล

มาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยของเขื่อนในกรณีเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหว เป็นสิ่งที่ บมจ.กฟผ. ได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยติดเครื่องมือวัดแผ่นดินไหวบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำของเขื่อนเพื่อตรวจวัดแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นบริเวณใกล้ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเขื่อน

เนื่องจากเขื่อนวชิราลงกรณ เป็นเขื่อนอเนกประสงค์อีกแห่งหนึ่ง ที่สามารถอำนวยประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างมหาศาลผ่านขั้นตอนการสำรวจการออกแบบ และการก่อสร้างได้ตามมาตรฐานสากล เขื่อนจึงเป็นแหล่งเก็บกักน้ำที่มีความสำคัญมาก ดังนั้นเพื่อความมั่นคง และความปลอดภัยต่อส่วนรวมจึงต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของ บมจ.กฟผ. ที่จะต้องดูแลเขื่อนให้มีความมั่นคงและปลอดภัยต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ท้ายน้ำและสามารถใช้งานได้อย่างคุ้มค่าเอื้อประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและประชาชน

